

oamiñil'i ți s-cruțiazdă cu discriminarea. Cumisarlu poati:

- să veada anclnărli și s-l'ia apofasi ti ileami andrica inșlor ți discrimineadză pi alant;
- să hăbărsească oamiñil'i ti ndrepturli a lor;
- să agiută oamiñil'i ta s-hărisească ndrepturli a lor tră egalitati și apărari di discriminari;
- să tipusească rapoarti și s-facă ricumăndusiri ti iți lucru ți s-leagă cu discriminarea.

CAI ARI NDREPTU SI S-ADRESEADZĂ A CUMISARLUI TRĂ APĂRAREA DI DISCRIMINARI?

Carițido cai creadi că easti discriminat, ți mindueaști că văr alt easti discriminat, ică ți vra s-facă ntribări ligat cu discriminarea, poati si s-adreseadză Cumisarlu tră Apărari di Discriminari.

CUM POATI SĂ L'IAU LIGĂTURĂ CU CUMISARLU TRĂ APĂRARI DI DISCRIMINARI?

Cumisarlu tră Apărari di Discriminari poati s-loaț ligătură telefonănda, pitricănda ună carti ică un fax – ică umplănda formularlu cai s-află tu frănzda a internetlui a Cumisarlu tră Apărarea di

Discriminari la adresa www.kmd.al

Tut-așă, poati s-adraț și ună andamuse cu Ufițiulu al Cumisarlu tră Apărarea di Discriminare ti ună cuvendă (zburari) personală.

ADRESA:

Sucachea: Sami Frașări, Nr. 10, Patuma II, 1019 Tirana

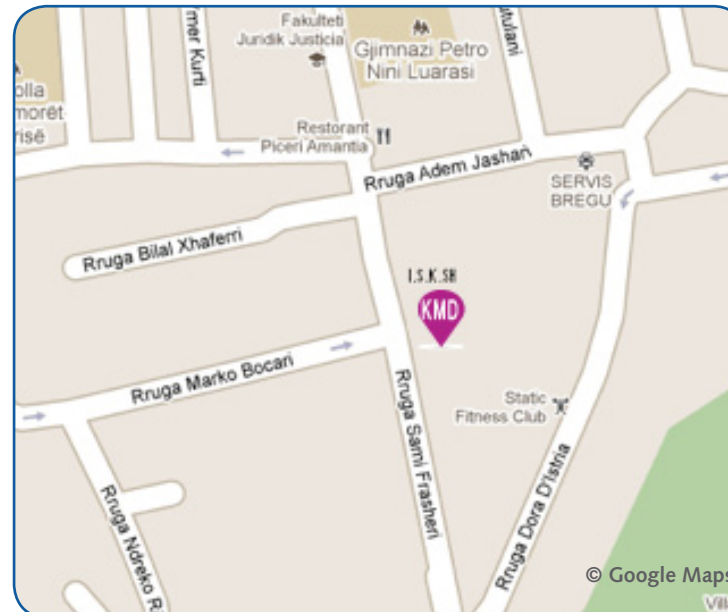
Telefon: + 355 4 243 1078

Facs: + 355 4 243 1077

E-mail: info@kmd.al

Web: www.kmd.al

Harta

Tirana 2011

LEGEA TRĂ APĂRAREA DI DISCRIMINARI

Di la data 13 marț 2010 easti băgată tu practică **Legea tră Apărarea di Discriminare**. Aestă lege ari scupo să predărisească și să dărisească alidzearea (discriminarea). Legea apufăsești tut-așă efectili legali tu arastili di discriminari și priveadi mecanismili tră aștăreari înclnării. Tră căparea a apărării efectivă di discriminari, Legea priveadi arădisirea **Ufițului al Cumisarului tră Apărarea di Discriminari** ca un organ niacățat și cu chendra Tirana.

NDREPTLU TRĂ EGALITATI ȘI NIDISCRIMINARI

Ndreptlu tră egalitati și nidiscriminari va s-dzacă că niți-un nu prindi s-hibă discriminat ti itia a niuidusearilor ca soia, secul, pitea, cādisirea pulitică, tăcatea mărđzinată, identitetlu secul ică ti itia di iți-soi alt status. Ea vrea s-dzacă tut-așă că iți ins lipsești s-aibă puteața si s-anchirdăsească ti ndrepturli a-lui ică a-l'ei timilloase a omlui, ună soi cu alant, și că inslu lipsești s-hibă aviglat di discriminari pit legi și pulitichii efectivi.

Ndreptul tră egalitati și nidiscriminari nu dăneșești tratamentlu diafur. Maș tratamentlu diafur netimillusit s-părăstisești discriminari și ca ahtari easti dăneșit. Discriminarea undzești tu forme diafure. Când un

ins s-tratamentiadză tu ună cearei ma pțān **favurabilă** ică vrea s-tratamentiadză tu ună cearei ma puțān favurabilă di-cāt un alt ins tu ună situată di-unăsoi, avem s-fițem cu **discriminare ndrept-di-ndrept**. Așă easti, bunăoară, arastea când ună mul'eari s-plătești ma puțān di-cāt un simatiti (coleg) a l'iei tră idyiu lucru.

Discriminarea indirectă ică nu ndrept-di-ndrept easti ațea soi di discriminari și undzești când tratamentlu tu videari easti neutral, ama ari efecti și zniiescu inslu. Cu-tută-ața, aistă soi discriminari easti dăneșită maș când aist tratament ică nu easti timillusit tu ună cearei obiectivă cu un scupo legal, ică când tropurli tră agiundzearea a aistui scupo sāt ică nindreasi ică fār-de-ananghiă.

Bunăoară, ancă ună ducheana nu l'i alasă, tu ghegeneral, cānil'i s-intră nuntru (practică neutrală) și tră efect nu li-alasă nică un ins orbu ta s-intră tu ducheana deadun cu cānil a lui di-nșuțare, aestă s-considorești discriminari indirectă, că ari un efect cu zni trā aest ins, cai nu poati s-hibă timillusit.

Ună altă iurnecă di discriminari indirectă vra s-ira arastea a unui și da lucru iu s-caftă di catiun tehni (zānate) ni-dăneșită (criter neutral). Cu-tută-ața, aest criter neutral vrea s-avea un efect ti zni trā mul'ieri, cai ari cama mult araste ta s-l'iea arāpas (izinie) ca părinti.

Cārteari easti ațel purtatic ni-vrut și ari ca efect ică scupo dāma a tiñiillei a vārnu. Iurnecă di cārteari sāt: arastili când bărbatli fac cacu-zburări cu sumaducheari tu videarea a unei mul'ieri – ică când vār

s-fați lugurie di-arādeari tu loclu di lucru a lui, cându coledzli a lui nveață că el easti culumbără (homosecul).

Discriminari easti și arnisea a apanghiului uidisit tră inșli cu tăcatea mărđzinată, când a lor lă lipsești ună alăcsiri ta s-hărisească ndrepturli a lor ca alant. Va s-ira discriminari, bunăoară, când un lucrător nou și ari scamn cu arcătoași și l'i dzăți ațelui și l'i da lucrul că scamnul a lui nu easti tiryisit cu tabla a lui di lucru și ațel și da lucrul nu aprochie ta s-u alăcsească tabla cu ună altă tiryisită cu scamnul a lui cu arcătoași.

TU CAI PĀDZ DA AFIRIRE LEADZEA TRĂ APĂRAREA DI DISCRIMINARI?

Legea tră Apărari di Discriminari da afire inșilor discriminaș ti furrii diafure, intrānda aoași discriminarea ti itia ali arāzgāllei etnică, secul, pitea, cādisirea pulitică, tăcatea mărđzinată, indentitetlu secul ică vārstea, tu ițivrei padi a banāllei privată și a banāllei publică. Așă, ea ari căștigă (bagă oară) ti avigllarea di discriminari tu padea a intrarillei tu lucru, nvățari, ca și tu padea a malāllei și servițurilor.

CAI SĀNT BORGILI ALI CUMISARULUI TRĂ APĂRAREA DI DISCRIMINARI?

Cumisarlul tră Apărarea di Discriminație apăără